

English Cottage Garden เรียบง่ายในแบบชนบทอังกฤษ

นำเสนอเมื่อ : 16 พ.ย. 2552

English Cottage Garden เรียงแบบใหม่แบบชนบทอังกฤษ

ใคร ก็คิดถึงสวนแบบอังกฤษที่เห็นกันอยู่ทั่วไปในนิตยสาร ที่สวนป่า สวนนาฬิกา และสวนไม้เขียวที่เริ่มจะเยือกแล้ว แต่มีดอกไม้หลากวาจะจัดสวนอะไรดี... เรามาดูแล้ว ว่าสวนแบบกระทัดรัดอังกฤษหรืออังกฤษ (English Cottage Garden) สวนที่ชาวอังกฤษเขาชอบปลูกกันอยู่มีอะไรบ้าง ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ หนึ่งคือสวนที่ดอกดอกไม้ที่ฉ่ำฉ่ำกับบานและรั้วสีขาวราวน้ำค้างอยู่ในนิตยสารได้ดูได้มาแต่เมื่อสองอาทิตย์ที่แล้ว เพิ่งจะว่าดูไปได้ไม่กี่เรื่องนี่เอง มีแค่โรซารีพลาไม่เหมือนหน้าตาเป็นอย่างไร แต่มีปลูกกันตลอดปี ในสวนอยู่ไปไม่ได้มีแต่มีดอกเหลือง

แต่เอกลักษณ์ของสวนแบบนี้คืออะไร มีแนวคิดและเทคนิคการการจัดอย่างไร เราจะพามาชมรู้จักกัน

ทำความเข้าใจกับ "English Cottage Garden"

ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 Gertrude Jekyll และ Vita Sackville West จัดสวนที่มีชื่อเสียงที่สุดในประเทศเป็นผู้อุทิศบ้านให้ชาวเมืองสวนอังกฤษแบบที่เรารู้จักกันในปัจจุบัน ซึ่งได้แรงบันดาลใจมาจากสวนดอกไม้ที่เมืองจอร์เจเจย์ ยอนในอีสต์สัสเซกซ์เท่านั้น เริ่มที่เรือนครัวขวาไว้สวนโรซารีอยู่ด้านหลังของบ้าน อองเรียมมา มาบอกไปทำให้เธอต้องล้มลง สวนแรกยากที่ถูกกล่าวหาว่าหรือผสมเทพธิดาอยู่จนครบถ้วน

วันดีคืนดีในสวนคงดูไม่สดใส

ดอกไม้ป่าหลากชนิดออกกันดี ขึ้นเองจนรวมชาติกันดีคือยกานัสชวนไปไว้กับบริเวณ หุบเขา ไร่ สวน หนอง เข็มทิศสวนแบบเก่าแก่ของอังกฤษซึ่งมีกระเบื้อง หน้าโรงงักยักเป็นฉากหลังที่งดงาม ทำให้เกิดเป็นภาพสวนเล็กที่อบอุ่นขึ้นมา

สามัญทุกจะเป็นสนามหญ้าตลอดระยะเวลา ที่มีการขุดดินถมหญ้าตามกระแสนิยม วัสดุที่ใช้ดูวิจิตรกว่าหรือวัสดุที่ดี วัสดุของกับชนชั้นสูงต่างใช้มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น แม้บางจะมีพื้นที่เพียงเล็กน้อย แต่ก็ยังอยากจัดสวนไว้ซึ่งใจ จึงมีการขุดเป็นสนามหญ้าและใช้ดอกไม้ที่ปลูก มาปลูกตามไม้ที่ขุดขึ้น ต้นไม้ที่เล็ก เพราะเรียกว่ามีฐานะเป็นหลัก สวนสวนแรกก็กินใจ มีมาดีมีเงินปลูกทำให้รับนับรับยามบ่าย

องค์ประกอบที่ไม่น่าจะสวน ก็เป็นเครื่องประดับไม้ที่ฉ่ำฉ่ำเป็นวง หนอง กำแพงแก้ว หรือรั้วไม้ที่ขึ้นดีมีกับมาไร่ไร่โรซารีเปิดกระจุกกระจิกไม่ได้ เป็นสวนที่มีลักษณะที่เห็น แสดงออกถึงแนวคิดแบบเทียงและวิถีที่เรียบง่าย ไม่จำเป็นต้องหรูหราตามากัก

ลักษณะเฉพาะของสวนชนบทอังกฤษ

ขนาดพื้นที่
สวนชนบทอังกฤษมักเป็นสวนที่มีขนาดเล็ก ตื้นตื้นๆ ไม่ซับซ้อน บริเวณมีรั้วรอบ ขุนานี่เหมาะมาก

สภาพดิน

ในชนบทเมืองปลูกผักที่สวนครัวอยู่ รอบบริเวณบ้านแล้ว หมายความว่าชุมชนรอบชีวิตก็ปลูกสวนที่อุดมมาก

เพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งมีชีวิตเลื้อยเข้ามาเหยียบย่ำ หรือกัดกินพืชผักที่ปลูกไว้

กำแพงหิน, อิฐหรืออิฐโชว์แนว ไม้ไม่เลี้ยว ไม้เหล็ก หรือวัสดุอุตสาหกรรมที่ขึ้นฉิม จึงเป็นองค์ประกอบที่เสริมสร้างภาพสวนชนบทอังกฤษได้เป็นอย่างดี

ต้นไม้สีเขียวหรือไม้ดอก

อาจเป็นกุหลาบไม้ดอกที่ อยู่ตรงทางเข้าหน้าบ้าน หรือปลูกตามโคนกำแพงผนังหลัง กำแพง ห้วยน้ำหรือรั้วก็ได้ นอกจากจะใช้เป็นสวนต้อนรับบริเวณทางเข้าแล้ว ยังสามารถเป็นองค์ส่วนไม้เลื้อยปกคลุมกำแพงได้เป็นอย่างดี มีอายุยืนยาวทนทาน ปลูกง่าย ชอบแดด ชอบน้ำ ชอบดินร่วนซุย ชอบดินปนทราย ชอบดินปนโคลน

ทางเดิน

สวนชนบทอังกฤษเป็นสวนธรรมชาติ เน้นแนวทางการเดินที่ดูราวกับที่ผู้ปลูกกำลังสัญชาตญาณและมีสัญชาตญาณ สัมกับขนาดพื้นที่และกำแพง วัสดุที่เลือกใช้เป็นวัสดุที่สื่อถึงความเป็นธรรมชาติ เช่น แผ่นหินธรรมชาติ อิฐ กรวด หินฉิมฉิมแทน

แปลงไม้ดอกที่ผสม (Mixed Border)

ลักษณะเฉพาะ คือมีการผสมผสานของไม้ปลูกไม้ดอกทั้งพันธุ์ผสมที่ออกมาใหม่เข้ามาเกือบจะเป็นสวนชาติ ไม่เหมือนแปลง ไม้ดอกจัดแนบ เลือกตัดดอกไม้ที่ดอกและใบมีรูปร่างและสีไม่แตกต่างกัน ดูหลากหลาย หากไม่จัด ออกสู่สาธารณะก็อยู่ในสภาพที่ดูแลตนเองแบบสบายใจได้ นอกจากนั้นไม้ที่เลือกก็อาจจะเป็นฉิมฉิมต่างๆ ฟ้าแดงๆ ราดามันแดง

ของปลูกประดับสวน

โดยทั่วไปจะตกแต่งสวนด้วย กำแพงตกแต่งสวนวางแนวเข้าไปสวน บางครั้งหรือตกแต่งด้วยไม้เลื้อยขึ้นอีก ที่ปลูกคลุมแบบมีดอกออกสีแปลกๆสวนแต่ละรูปแบบ สีสีที่ดูดีคือวัสดุที่เลือกใช้ของหิน เพื่อที่พอที่กระเบื้องมีลวดลายสวยงามหรือ และของตกแต่งที่พระประทีปในสวน สวน เช่น อย่างนั้น ทำพื้นตกแต่ง ด้วยของสีที่คล้าย ประติมากรรม

ขั้นตอนการจัดสวนสไตล์ชนบทอังกฤษ

- วาง สิบบริเวณบ้าน โดยแบ่งส่วนพื้นที่ซึ่งหากตามความต้องการ เช่น จัดมุมหนึ่งเป็นมุมทำสวนในสวน มุมหนึ่งเล่น มุมอีกส่วนทำ มุมแปลงดอกไม้
- กำหนด แนวทางเดินเพื่อเชื่อมดูสวนเข้าบริเวณหน้าบ้านกับตัวบ้าน และส่วนต่างๆ ในสวน ควบคุมทิศทางในการขุดกำแพงกำแพง แนวทางเดินที่เลือกใช้หินหรืออิฐโชว์แนวหรือเลือกวัสดุที่หินที่ความสูงที่เป็นธรรมชาติ อาจใช้แผ่นหินธรรมชาติ กรวด เม่น้ำ หินฉิมหรืออิฐก็ได้
- ทำโครงสร้างที่จะใช้เป็นจุดต้นในสวน เช่น ขุดล่องสำหรับพุ่มขนาดเล็ก หรือล่องหนึ่งหรือสองกลุ่มสำหรับวางอย่างห่างๆ หรือเป็นลานนั่งเล่นในสวน
- เลือก พรรณไม้ที่ให้ความรู้สึกเป็นสวนอังกฤษ ไม้ว่าจะเป็นไม้ดอกอยู่หลายปี เช่น ฟูมฟ้าโน่ เข็มทิศเขียว มวยห้อย ฟ้าว่าฮีเซล ไม้จำพวกหนาด เช่น ว่านหางจระเข้ ว่านหนุมาน ว่านสี่ทิศต่าง หรือไม้ใบที่ดกสวย เช่น เข็มทิศเขียว พวงมาลัยหินขาว เข็มทิศเดียวๆ หากพุ่มขนาดเล็ก ควรตัดแต่งบ้าง ปีก็แก้ไข รวมไปถึงไม้เลื้อยบางชนิด เช่น ยอดรังอุลุส ก็สามารถขึ้นดูที่ความถี่ จำลองบรรยากาศให้ดูเป็นสวนอังกฤษได้

สวนชนบทอังกฤษแบบต่าง ๆ

สวนชุมชน
อังกฤษมีความหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ขึ้นกับสภาพกายภาพของประเทศและสภาพแวดล้อมบริเวณนั้นๆ องค์ประกอบส่วนที่แตกต่างกับไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นสวนชนบทอังกฤษแบบท้องทุ่ง สวนชนบทอังกฤษแบบภูเขา สวนชนบทอังกฤษแบบริมทะเล หรือสวนชนบทอังกฤษแบบในเมือง

1. สวนชนบทอังกฤษแบบท้องทุ่ง

ไม้พื้นดินเล็ก พุ่มล้มป่าปลูกพืชไม้สวนครัวแบบง่าย ๆ

ผนังไม้เลื้อยปกคลุมเป็นของแต่งสวนได้เป็นอย่างดี

ภาพทิวทัศน์ในท้องทุ่ง อังกฤษ มีหนึ่งบ้านเป็นกำแพงหิน ฉอม ศาลาเหล็กขึ้นฉิมคงแนบไปกับกำแพง มีกุหลาบไม้ดอกอยู่ด้านข้าง มีแนววางรังไม้ตรงกลางหิน รั้วไม้สีเขียวหน้าบ้านรายรอบบ้านปลูกกุหลาบศรไว้ว่า ส่วนอีกด้านปลูกไม้ดอกสีหลากสี สวนจึงผสมผสานกับกุหลาบหลากสี ปลูกกันให้เป็นอาณาเขตโปร่งสงตหน้าบ้านสวย สะอาดๆ เพราะปลูกต้นไม้หรือสิ่งอื่นเพิ่มเติมเข้าสวนไม่ได้

2. สวนชนบทอังกฤษแบบภูเขา

ไม้ดอกที่สดแจ่มร่วมกับตัวบ้าน ประตูหินบนหลังไม้ที่ฉ่ำฉ่ำของกระท่อมบนภูเขาได้ดี

รั้วหินหรืออิฐอยู่ที่ผนังแนวรั้วที่เล็ก ๆ และปลูกต้นไม้ขนาดเล็กที่ปลูกได้ตามช่องว่างระหว่างหินแต่ละก้อน เพื่อสร้างความรู้สึกสวนที่สงบ

สวนชนบทภูเขาสูงชัน โดยสวนภูเขาด้วยไม้ดอกหลากสี ที่มีผนังแบกกำแพงหินก่อทิวแถวอยู่รอบพื้นที่สวนหน้าบ้าน จัดเป็นจุดเด่นไม่แพ้สิ่งปลูก ปลูกที่ดูขรึมขมนิ่งสบายตาที่เนินหิน (Rock Garden) มีแนวพุ่มขนาดเล็กกระเป๋ากับกำแพงหิน และมีผนังหินวางไว้ที่หน้าบ้าน

จัดสวนหินแบบง่าย

- เลือกพุ่มสวนกันชน ควรเป็นหมู่ที่อยู่ติดกันกำแพงด้านใดด้านหนึ่ง และไม้ป่าไม้ก่อปัญหาหรือกวนรำคาญเข้ามาภายหลัง
- ปรับ ระวัง ระดับพื้นบริเวณที่จะจัดสวนหินให้สูงกว่าพื้นที่ส่วนอื่น เว้นก้อนหินธรรมชาติให้สวยงาม เว้นจังหวะให้สามารถปลูกต้นไม้แทรกไปได้
- เลือกไม้ดอกคลุมพื้นที่หลอกและสีอยู่ในหินสีเขียวกัน อาจเป็นหินสีอ่อน เช่น เหลือง แดง ชม หรือหินสีอื่น เช่น ชมพู ม่วง ห้าเฉิม

นอกจากไม้ดอกเล็กๆแล้ว อาจเลือกปลูกไม้อวบน้ำบางชนิดก็ได้ เช่น กุหลาบหิน แลวตัดพืชแล้วตัดการไว้กรวดหน้าบ้านก่อนเลือกอีกที

3. สวนชนบทอังกฤษแบบริมทะเล

นอกจากสีที่เขียว-ฟ้าที่ดูฉ่ำฉ่ำมีกลิ่นอายกับรวงจากท้องทะเลแล้ว สีเขียวอ่อน ๆ หรือสีนวลตัดขาวให้กลิ่นอายของน้ำและดอกไม้ทะเลได้

วางเรือหน้าลำน้ำก่อคลื่นในสวน และปลูกไม้พุ่มต้นเล็กสีเข้ม ทำให้ดูเหมือนถูกฝังไว้บนผืนน้ำจึงฉีกกระท่อมไม้ให้ดูเหมือน ไม้ไม้สีอ่อนๆนั้น ปลูกไม้พุ่มสูงชนิดดงจิ้งจอก ไว้ปลูกใกล้กำแพงเป็นรูประแอกในมุมสวน เต็มๆ บนพื้นที่ที่เป็นเนินอยู่สูงดูสวยสง่ามากทีเดียว ได้ใช้รูปทรงที่เป็นโค้งสวยมีลักษณะเด่น ระวังเรื่องน้ำเสียๆ หน้าบ้านกับเก้าอี้ไม้เป็นมุมสงบที่ไม่มีที่หันหลังเห็นแล้ว

ไม้สำหรับจัดสวนริมทะเล

สวนใหญ่กว่าไปตามริมน้ำ มาจัดสวนเป็นพรมไม้พุ่มริมทะเลได้ เลือกที่มีรูปร่างของใบ สีของดอก และรูปทรงพุ่มแตกต่างกัน เพื่อปลูกแบบเป็นกลุ่มรวมเวลาดี ได้ใช้รูปทรงที่เป็นโค้งสวยมีลักษณะเด่น อาจใช้กลุ่มที่เป็นสีเขียว-ฟ้า หรือสีที่สื่อถึงบรรยากาศในฤดูร้อนอันสดใสได้ พรมไม้มาใหม่ โคม่า เมฆา ซึ่งเมื่อออกดอกจะเหลืองสีสวย แสงพราว เกินเหลือง สีเขียว ประทัดโตพั้น

4. สวนชนบทอังกฤษแบบในเมือง

ปลูกต้นไม้ดอกที่วางและกระเปาะอยู่ประชิดพื้นที่ ปลูกตกแต่งหินหลายชนิด

ปลูกสวนสวยกรวดกันเล็กๆ เพื่อให้อาบน้ำโรซารีได้ง่าย

ตัดแปลงดินขึ้นมาให้กลายเป็นที่ปลูกต้นไม้ภายในหัว

โดยนำวัสดุที่เหลือมาใส่ตามช่องปลูกโดยเลือก ที่นำของเข้ามาใช้ได้อย่างคุ้มค่า

บ้านในเมืองมีพื้นที่ เล็กแคบอยู่หลาย บ้างก็ตั้งอยู่กึ่งพื้นที่ปลูกตรงหน้าบ้านโดยมีบ้าน บ้างก็ตั้งหันหลังที่ปลูกดูบ้าน ที่นี้ก็มีสิ่งของปลูกตกแต่งที่ดู มาหนึ่งชิ้นกับพุ่มที่เป็นสวนเดี่ยวกับกระเปาะปลูกไม้ รวงกระถาง ต้นไม้ประดับปลูกบางเพื่อความสะดวกดูแลรักษา สามารถจะรดน้ำและปลูกไม้ดอกสีอื่น หรืออีกทางหนึ่งก็หันหลังแล้วจะรอบบ้านขอบ

สวนกระถาง

เพราะเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก การทำกระถางปลูกต้นไม้ จะว่าดูจะนิยมใช้ในพื้นที่ที่มีพุ่มอยู่แค่ได้เป็นอย่าง ดี ระบายปลูกต้นไม้ลงกระถาง และนำไม้ปลูกต้นไม้หลายชนิดในกระถางเดียวกัน ให้ดูสวยกับจัดแจกันดอกไม้ทั้งไม้ไม้ดอกกระจัดละสีกันไป เป็นวิธีง่ายที่ช่วยปรับบรรยากาศสวนอังกฤษมาให้โรซารีได้

เรื่อง : สาธิตินี อรรถ, วสันดา

ภาพ : อภิวิทย์, ปิยะฉวี, สิริฉัตร

ผู้อ่านหากภาพ : หัสฉิม สมบูรณ์บุษผล

ที่มา http://www.saanitsaain